

CHOROBY LUSKOVIN

LUSKOVINY:

Např.:

- Hrách
- Fazol
- Bob
- Sója
- Čočka
- cizrna

Virózy

- Výrůstková mozaika hrachu
 - *PEMV – *Pea enation mosaic virus*
- Žlutá mozaika hrachu, Žlutá mozaika fazolu
 - *BYMV – **Bean yellow mosaic virus**
- Virová svinutka hrachu
 - *BLRV – *Bean leaf roll virus*
- Obecná mozaika fazolu
 - *BCMV – *Bean common mosaic virus*

Výrůstková mozaika hrachu

Pea enation mosaic virus, PEMV

Symptomy:

- *zesvětlení nervatury, protáhlé žluté skvrny, zkadeření listů**
- *drobné enace na spodní straně listů**
- *deformace, zbělení lusků**

- Přenos:

- *kyjatka hrachová

- *perzistence

- Škodlivost:

- *snížení výnosu až o 50%

- OCHRANA:

- *prostorová izolace

- *insekticid u semenných porostů

- *rezistence

Žlutá mozaika hrachu

Bean yellow mosaic virus, BYMV

Symptomy:

***žlutozelená mozaika listů
i palistů**

***zkadeření listů**

***nad 20°C a pod 12°C symptomy
maskovány**

- Přenos:

- *kyjatka hrachová

- *perzistence

- *částečně osivem

- Škodlivost:

- *snížení výnosu o 50%

- *význam klesá

- OCHRANA:

- *prostorová izolace

- *insekticid u semenných porostů

- *rezistence

- *zdravé osivo

Bakteriógyy

- Bakteriální spála hrachu
 - **Pseudomonas pisi*
- Bakteriální gloriolová skvrnitost fazolu
 - **Pseudomonas syringae pisi*
- Bakteriální spála sóji
 - **Pseudomonas syringae glycinae*

Mykózy:

- **Antraknóza hrachu**

Mycosphaerella pinodes

- **Symptomy:**

*kořenová spála krčku, zčernání, suchá hniloba

*kruhové skvrny, prohlubně na listech, řapících, stoncích

*světlý střed skvrn - pyknidy

- Přenos:

- *primárně osivem

- *zbytky

- Škodlivost:

- desítky procent snížení výnosu

- OCHRANA:

- *moření osiva – thiram, mancozeb

- *5 let odstup

Antraknóza fazolu

Colletotrichum lindemuthianum

Symptomy:

- *červenohnědá nervatura listů
- *skvrny na listech, luscích a semenech

Přenos:

- *primárně osivem
- *zbytky
- *konidii během vegetace

- Škodlivost:

- *desítky procent snížení výnosu

- *snížení kvality zrna

- OCHRANA:

- *moření osiva – thiram, mancozeb

- **Padlí hrachu**
Erysiphe pisi

- **Symptomy**

- *bělavé, moučnaté povlaky nadzemních částí

- *kleistothecia

- *žloutnutí, hnědnutí

- Přenos

- *konidiami

- *osivem

- *zbytky

- Škodlivost

- *pro zahradní a dřeňové hrachy nižší

- *pro semenářské porosty 10-20%

- OCHRANA:

- *moření osiva – thiram, mancozeb

- *aplikace fungicidů na list

Plíseň hrachu

Peronospora pisi

- **Symptomy:**
 - *nadzemní části
 - *žlutohnědé skvrny, na spodní straně povlak mycelia
 - *skvrny postupně splývají
 - *žloutnutí, hnědnutí

- Přenos:

- *půdou

- *osivem

- *zbytky

- Škodlivost:

- *pro zahradní a dřeňové hrachy nižší

- *pro semenářské porosty až 30%

- OCHRANA:

- *moření osiva – thiram, mancozeb

- *aplikace fungicidů na list

Kořenové hniloby, spála a vadnutí *Fusarium spp., Rhizoctonia solani,* *Pythium spp., Phoma spp.*

- **Symptomy:**

- *široké spektrum, polyetiologická choroba

- *padání klíčnicích rostlin

- *žloutnutí spodních listů a celé rostliny

- *vadnutí, úhyn rostliny

- Přenos:

- *primárně konidiami

- *saproparazitě – v půdě, na rostlinných zbytcích

- *časté deště, vyšší teploty

- Škodlivost:

- *snížení výnosu o 5-35%

- *kvalita, toxiny

- OCHRANA:

- *zdravé osivo

- *vyrovnaná výživa

- *zabránit predispozici

- *fungicidy – mancozeb, thiram - moření